

BÀI HỌC STEM LỚP 5 – KẾ HOẠCH BÀI DẠY

BÀI 2: DỤNG CỤ HỌC SỐ THẬP PHÂN

(2 tiết)

Gợi ý thời điểm thực hiện:

Bài 14. Luyện tập chung – sách Toán 5 – Kết nối tri thức với cuộc sống

Bài 23. Em làm được những gì? – sách Toán 5 – Chân trời sáng tạo

Bài 24. Em vui học Toán Cánh diều – sách Toán 5 – Cánh diều

Mô tả bài học:

Đọc, viết được số thập phân. Nhận biết được số thập phân gồm phần nguyên, phần thập phân và hàng của số thập phân. Làm tròn được một số thập phân tới số tự nhiên gần nhất hoặc tới số thập phân có một hoặc hai chữ số ở phần thập phân. Vận dụng kỹ năng thiết kế sản phẩm thủ công kỹ thuật đơn giản để làm sản phẩm “Dụng cụ học số thập phân”.

Nội dung chủ đạo và tích hợp trong bài học:		
Môn học		Yêu cầu cần đạt
Môn học chủ đạo	Toán	<ul style="list-style-type: none">– Đọc, viết được số thập phân.– Nhận biết được số thập phân gồm phần nguyên, phần thập phân và hàng của số thập phân.– Làm tròn được một số thập phân tới số tự nhiên gần nhất hoặc tới số thập phân có một hoặc hai chữ số ở phần thập phân.
Môn học tích hợp	Công nghệ	Thiết kế được một sản phẩm thủ công kỹ thuật đơn giản theo hướng dẫn.

I. YÊU CẦU CẦN ĐẠT

Bài học này giúp các em:

- Đọc, viết được số thập phân.
- Nhận biết được số thập phân gồm phần nguyên, phần thập phân và hàng của số thập phân.
- Làm tròn được một số thập phân tới số tự nhiên gần nhất hoặc tới số thập phân có một hoặc hai chữ số ở phần thập phân.
- Vận dụng kỹ năng thiết kế sản phẩm thủ công kỹ thuật đơn giản để làm sản phẩm “Dụng cụ học số thập phân”.

- Tự tin chia sẻ ý tưởng thiết kế và cách sử dụng “Dụng cụ học số thập phân”.
- Có cơ hội phát triển năng lực giao tiếp và hợp tác, năng lực giải quyết vấn đề qua hoạt động thảo luận nhóm. Phát triển năng lực tư duy và lập luận toán học.
- Thể hiện được phẩm chất trung thực, trách nhiệm khi tham gia hoạt động nhóm tạo sản phẩm: “Dụng cụ học số thập phân”.

II. ĐỒ DÙNG HỌC TẬP

1. Chuẩn bị của GV

- Các phiếu học tập (trong phụ lục).
- Phiếu đánh giá theo nhóm (trong phụ lục).

2. Chuẩn bị của HS (dành cho 1 nhóm)

STT	Thiết bị/Dụng cụ	Số lượng	Hình ảnh minh họa
1	Bìa trắng	1 tấm	
2	Bìa màu	1 tấm	
3	Bìa các-tông	1 tấm	
4	Keo dán	1 lọ	
5	Kéo	1 cái	
6	Dập ghim	1 cái	

III. CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CHỦ YẾU

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
Khởi động tiết học, ổn định tổ chức	
Chơi trò chơi: BINGO – GV giới thiệu cách chơi: – GV chia lớp thành các nhóm 4 – 6 HS. – GV giới thiệu luật chơi: + GV chia HS chơi theo nhóm. Mỗi nhóm nhận được một bảng Bingo với các ô vuông chứa các câu hỏi khác nhau.	– HS chia nhóm theo yêu cầu của GV và lắng nghe luật chơi.

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS																				
<ul style="list-style-type: none"> + Lần lượt mỗi nhóm chọn một ô số bất kì và trả lời câu hỏi. Với mỗi câu trả lời đúng sẽ nhận được ngôi sao tại ô vuông tương ứng. + Nếu những ngôi sao tìm được tạo thành những đường dọc/ngang/chéo, người chơi kêu lên “Bingo” và giành chiến thắng. 																					
<ul style="list-style-type: none"> – GV cho HS chọn một ô số bất kì, bấm chuột vào ô số đó để link đến câu hỏi. – Sau khi trả lời xong trở về thì ô số biến mất, ngôi sao hiện ra. – Bấm Exit để kết thúc trò chơi, chuyển về bài học. 	<ul style="list-style-type: none"> – HS trả lời câu hỏi. 																				
<ul style="list-style-type: none"> – GV khen thưởng đội thắng cuộc và chuyển vào bài học. 	<ul style="list-style-type: none"> – HS theo dõi. 																				
KHỞI ĐỘNG (Xác định vấn đề)																					
<ul style="list-style-type: none"> – GV giao phiếu học tập số 1 và yêu cầu HS thảo luận nhóm hoàn thành phiếu. 	<ul style="list-style-type: none"> – HS hoàn thành phiếu học tập số 1. 																				
<ul style="list-style-type: none"> – GV mời đại diện HS lên trình bày phiếu học tập của mình. – Các nhóm đặt câu hỏi nếu có thắc mắc hoặc muốn góp ý. 	<ul style="list-style-type: none"> – HS lên trình bày. 																				
<ul style="list-style-type: none"> – GV nhận xét, chữa bài và chuyển sang hoạt động 1. <div data-bbox="204 1682 815 1995" style="border: 1px solid #ccc; padding: 10px; margin-top: 10px;"> <p style="text-align: center;">PHIẾU HỌC TẬP SỐ 1</p> <p style="text-align: center; font-size: small;">Viết số, phân nguyên, phân thập phân của các số sau</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">Số</th> <th style="width: 40%;">Cách đọc</th> <th style="width: 15%;">Phân nguyên</th> <th style="width: 15%;">Phân thập phân</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="color: red;">67,92</td> <td>Sáu mươi bảy phẩy chín mươi hai</td> <td style="color: red;">67</td> <td style="color: red;">92</td> </tr> <tr> <td style="color: red;">3,033</td> <td>Ba phẩy không trăm ba mươi ba</td> <td style="color: red;">3</td> <td style="color: red;">033</td> </tr> <tr> <td style="color: red;">405,1</td> <td>Bốn trăm linh năm phẩy một</td> <td style="color: red;">405</td> <td style="color: red;">1</td> </tr> <tr> <td style="color: red;">70,907</td> <td>Bảy mươi phẩy chín trăm linh bảy</td> <td style="color: red;">70</td> <td style="color: red;">907</td> </tr> </tbody> </table> </div>	Số	Cách đọc	Phân nguyên	Phân thập phân	67,92	Sáu mươi bảy phẩy chín mươi hai	67	92	3,033	Ba phẩy không trăm ba mươi ba	3	033	405,1	Bốn trăm linh năm phẩy một	405	1	70,907	Bảy mươi phẩy chín trăm linh bảy	70	907	<ul style="list-style-type: none"> – HS theo dõi.
Số	Cách đọc	Phân nguyên	Phân thập phân																		
67,92	Sáu mươi bảy phẩy chín mươi hai	67	92																		
3,033	Ba phẩy không trăm ba mươi ba	3	033																		
405,1	Bốn trăm linh năm phẩy một	405	1																		
70,907	Bảy mươi phẩy chín trăm linh bảy	70	907																		

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
<p>Hoạt động 1: Quan sát tranh và đoán xem các bạn trong tranh đang chơi trò chơi như thế nào?</p>	
<p><i>Mục tiêu: HS nhận biết được số thập phân gồm phần nguyên và phần thập phân. Cách tiến hành:</i></p>	
<p>– GV yêu cầu HS thảo luận nhóm đôi và trả lời câu hỏi: Quan sát tranh và đoán xem các bạn trong tranh đang chơi trò chơi như thế nào?</p>	<p>– HS thảo luận và trả lời theo suy nghĩ.</p>
<p>– GV chốt lại trò chơi mà các bạn đang chơi: Các bạn trong tranh đang sử dụng dụng cụ để lập các số thập phân. Một bạn nêu số thập phân cần lập, bạn còn lại sử dụng dụng cụ để lập số thập phân theo yêu cầu.</p>	<p>– HS lắng nghe.</p>
<p>– GV đặt câu hỏi: Các em có muốn học thông qua chơi giống như các bạn trong tranh không?</p>	<p>– HS trả lời.</p>
<p>– GV dẫn dắt vào bài: Việc sử dụng dụng cụ trong học tập có rất nhiều lợi ích: vừa trực quan, sinh động, giúp chúng ta vừa học vừa chơi tạo không khí tươi vui, thoải mái trong học tập. Vậy chúng ta cùng làm “Dụng cụ học số thập phân” giống như các bạn trong tranh để học tập về số thập phân nhé! “Dụng cụ học số thập phân” phải đảm bảo các yêu cầu sau: + <i>Sử dụng để lập các số thập phân có đến ba chữ số ở phần nguyên, ba chữ số ở phần thập phân.</i></p>	<p>– HS lắng nghe.</p>

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
+ <i>Dễ sử dụng, đảm bảo tính thẩm mỹ và chắc chắn.</i>	
– GV yêu cầu các nhóm HS, từ tiêu chí trên, hãy thảo luận để xây dựng tiêu chí cho sản phẩm của nhóm em.	– HS thảo luận để xây dựng tiêu chí sản phẩm cho nhóm mình.
– GV mời đại diện một vài HS các nhóm nêu tiêu chí sản phẩm của nhóm mình. Các nhóm khác nhận xét, góp ý bổ sung. – GV lưu ý các nhóm khác có thể đặt câu hỏi cho nhóm bạn để làm rõ vấn đề.	– HS nghe tiêu chí của nhóm bạn và nhận xét, góp ý bổ sung (nếu có).
– GV nhận xét, đánh giá hoạt động 1 và chuyển sang hoạt động 2.	– HS theo dõi.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC

Hoạt động 2: Thực hiện các hoạt động sau

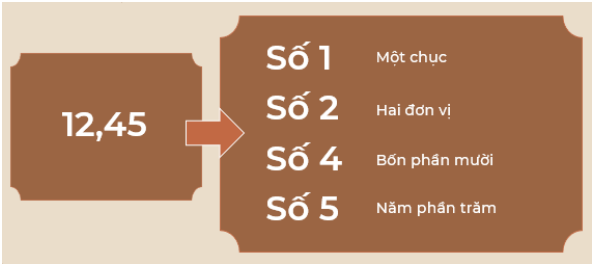
Mục tiêu: HS thực hiện được: đọc, viết, sắp xếp theo thứ tự, làm tròn các số thập phân theo yêu cầu.

Cách tiến hành:

- GV phát phiếu học tập số 2.
 - GV yêu cầu HS thảo luận nhóm và trả lời các câu hỏi trong phiếu.
 - GV chiếu ví dụ và yêu cầu HS hoàn thành theo mẫu:
- Ví dụ:
- a.** Viết 4 số thập phân bất kì.
12,45 405,03 0,008 3,14
- b.** Đọc các số thập phân vừa viết.

- HS thảo luận nhóm và trả lời các câu hỏi.
- HS theo dõi.

12,45	Mười hai phẩy bốn mươi lăm
-------	----------------------------

Hoạt động của GV		Hoạt động của HS								
405,03	Bốn trăm linh năm phẩy không ba									
0,008	Không phẩy không không tám									
3,14	Ba phẩy mười bốn									
<p>c. Sắp xếp các số thập phân viết được theo thứ tự từ bé đến lớn.</p> <p>0,008 3,14 12,45 405,03</p> <p>d. Nêu giá trị của từng chữ số trong mỗi số thập phân vừa viết.</p> 										
<p>e. Làm tròn các số thập phân vừa viết tới hàng phần mười.</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>12,45</td> <td>12,5</td> </tr> <tr> <td>405,03</td> <td>405,0</td> </tr> <tr> <td>0,008</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>3,14</td> <td>3,1</td> </tr> </tbody> </table>		12,45	12,5	405,03	405,0	0,008	0	3,14	3,1	
12,45	12,5									
405,03	405,0									
0,008	0									
3,14	3,1									
<p>g. Làm tròn các số thập phân vừa viết tới số tự nhiên gần nhất.</p> <table border="1"> <tbody> <tr> <td>12,45</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>405,03</td> <td>405</td> </tr> <tr> <td>0,008</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>3,14</td> <td>3</td> </tr> </tbody> </table>		12,45	12	405,03	405	0,008	0	3,14	3	
12,45	12									
405,03	405									
0,008	0									
3,14	3									

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
– GV mời đại diện HS lên trình bày phiếu học tập của nhóm, các nhóm khác đặt câu hỏi.	– HS trình bày.
– GV nhận xét, chữa bài và tổng kết hoạt động.	– HS theo dõi.
TIẾT 2	
THỰC HÀNH – VẬN DỤNG	
Hoạt động 3: Đề xuất ý tưởng và cách làm "Dụng cụ học số thập phân"	
<i>Mục tiêu: HS xây dựng được ý tưởng và cách làm “dụng cụ học số thập phân”.</i> <i>Cách tiến hành:</i>	
a) Dựa vào tiêu chí của nhóm, thảo luận và chia sẻ ý tưởng làm “Dụng cụ học số thập phân”.	
– GV chia lớp thành các nhóm, mỗi nhóm 4 – 6 HS.	– HS lập nhóm theo yêu cầu.
– GV tổ chức cho các nhóm thảo luận và chia sẻ về ý tưởng làm “dụng cụ học số thập phân” theo các tiêu chí của nhóm.	– HS thảo luận nhóm.
– GV mời đại diện 1, 2 nhóm chia sẻ ý tưởng làm “dụng cụ học số thập phân”. GV có thể đặt các câu hỏi gợi ý: + Sản phẩm gồm những bộ phận nào? + Nhóm sử dụng vật liệu gì để làm sản phẩm? + Cách làm sản phẩm như thế nào? + Công dụng của sản phẩm là gì? +...	– Đại diện nhóm chia sẻ ý tưởng làm sản phẩm của nhóm.
+ GV mời các nhóm khác nhận xét, bổ sung.	+ Nhóm khác bổ sung.

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
<p>b) Lựa chọn ý tưởng và phác thảo "Dụng cụ học số thập phân".</p> <p>– GV yêu cầu HS thảo luận nhóm để lựa chọn ý tưởng, đề xuất giải pháp làm sản phẩm.</p>	<p>– Thảo luận nhóm.</p>
<p>– GV mời đại diện nhóm chia sẻ ý tưởng của nhóm.</p>	<p>– HS trình bày phương án nhóm lựa chọn.</p>
<p>– GV giao phiếu học tập số 3 và yêu cầu HS hoàn thành.</p>	<p>– HS hoàn thành phiếu học tập số 3.</p>
<p>– GV mời HS trình bày kết quả phiếu học tập số 3.</p>	<p>– HS trình bày kết quả phiếu học tập số 3.</p>
<p>– GV mời các nhóm khác góp ý, bổ sung.</p>	<p>– HS góp ý, bổ sung.</p>
<p>– GV tổng kết hoạt động và chuyển sang hoạt động tiếp theo.</p>	
<p>Hoạt động 4: Làm "Dụng cụ học số thập phân"</p>	
<p><i>Mục tiêu: HS thực hành làm được “dụng cụ học số thập phân”.</i></p>	
<p><i>Cách tiến hành:</i></p>	
<p>a. Lựa chọn dụng cụ và vật liệu.</p> <p>GV yêu cầu các nhóm thảo luận lựa chọn dụng cụ và vật liệu phù hợp với ý tưởng của nhóm đã chọn.</p> <p>Ví dụ: Bìa trắng, bìa màu, bìa các-tông, keo dán, dập ghim, kéo,...</p>	<p>– HS lựa chọn dụng cụ và vật liệu phù hợp với ý tưởng của nhóm đã chọn.</p>
<p>b. Làm “Dụng cụ học số thập phân” theo giải pháp của nhóm em.</p> <p>– GV chiếu gợi ý các bước làm trong sách trang 14 để HS tham khảo.</p> <p>Bước 1: Tạo 6 bộ thẻ ghi các chữ số từ 0 đến 9.</p> <p>Bước 2: Tạo giá gắn thẻ.</p>	<p>– HS theo dõi.</p>

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
<p>(Đọc lỗ trên giá để gắn thẻ: 3 vị trí phần nguyên, dấu phẩy, 3 vị trí phần thập phân)</p> <p>Bước 3: Gắn các thẻ lên giá và hoàn thiện sản phẩm.</p>	
<p>– GV yêu cầu các nhóm thực hành làm sản phẩm.</p> <p>GV lưu ý HS: sản phẩm cần đảm bảo các tiêu chí đề ra.</p>	<p>– Các nhóm thực hành làm sản phẩm.</p>
<p>– GV theo dõi việc làm sản phẩm của cả lớp và hỗ trợ khi cần.</p>	
<p>– Sau khi HS làm xong, GV yêu cầu HS thử nghiệm dụng cụ học số thập phân. Trong nhóm kiểm tra:</p> <p>+ Dụng cụ học số thập phân có lập được số thập phân có đến ba chữ số ở phần nguyên, ba chữ số ở phần thập phân không?</p> <p>+ Sản phẩm có chắc chắn không?</p> <p>Sau vài lần thử nghiệm dụng cụ học số thập phân, HS điều chỉnh để đảm bảo các tiêu chí của sản phẩm.</p>	<p>– HS thử nghiệm sản phẩm, điều chỉnh sản phẩm theo các tiêu chí.</p>
<p>– GV nhận xét đánh giá sản phẩm của các nhóm và chuyển sang hoạt động sau.</p>	<p>– HS theo dõi.</p>
<p>Hoạt động 5: Sử dụng "Dụng cụ học số thập phân"</p>	
<p><i>Mục tiêu: HS sử dụng được “dụng cụ học số thập phân” vào học toán cũng như trong trò chơi.</i></p> <p><i>Cách tiến hành:</i></p>	
<p>Trung bày, giới thiệu sản phẩm: Dụng cụ học số thập phân</p>	
<p>– GV tổ chức cho các nhóm trung bày sản phẩm.</p>	<p>– HS trung bày sản phẩm.</p>

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
<ul style="list-style-type: none"> – GV cho HS thảo luận, tự đánh giá sản phẩm của nhóm mình vào phiếu đánh giá. 	<ul style="list-style-type: none"> – HS tự đánh giá sản phẩm của nhóm.
<ul style="list-style-type: none"> – GV mời HS tham quan sản phẩm của các nhóm. 	
<ul style="list-style-type: none"> – GV mời các nhóm giới thiệu sản phẩm. (Giới thiệu về cấu tạo của dụng cụ học số thập phân gồm những bộ phận nào? Từng bộ phận làm bằng những vật liệu gì? Trên thẻ thể hiện những thông tin gì?...) – HS đến tham quan sản phẩm có thể đề nghị được sử dụng dụng cụ học số thập phân để lập một vài số thập phân hoặc làm tròn một vài số thập phân bất kì. 	<ul style="list-style-type: none"> – Đại diện nhóm giới thiệu sản phẩm. (Ví dụ: <ul style="list-style-type: none"> – Cấu tạo của dụng cụ học số thập phân gồm: thẻ và giá gắn thẻ. Được làm bằng bìa trắng hoặc bìa màu. Giá gắn thẻ được làm bằng bìa các-tông. Trên thẻ ghi các chữ số từ 0 đến 9.) – HS đánh giá sản phẩm của nhóm bạn.
<ul style="list-style-type: none"> – HS đánh giá sản phẩm của nhóm bạn sau khi quan sát, nghe thuyết minh và thử nghiệm với dụng cụ học số thập phân vào phiếu đánh giá. 	
<ul style="list-style-type: none"> – GV tổng kết hoạt động. 	
Chơi trò chơi: Tôi cần	
<p>a. GV tổ chức cho HS chơi theo nhóm</p> <ul style="list-style-type: none"> – GV giới thiệu cách chơi: <p>Quản trò nêu một yêu cầu liên quan đến lập số thập phân hoặc làm tròn số thập phân theo một điều kiện nào đó.</p> <p>Người chơi sử dụng "Dụng cụ học số thập phân" để thực hiện yêu cầu, ai thực hiện nhanh và đúng được thưởng điểm.</p> <p>Kết thúc trò chơi, ai có nhiều điểm hơn thì thắng cuộc.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – HS theo dõi.

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS
– GV mời quản trò lên điều khiển trò chơi.	
– GV mời các nhóm tham gia trò chơi.	– Các nhóm tham gia trò chơi.
– GV tổng kết hoạt động và tuyên dương đội chiến thắng.	– HS theo dõi.
b. GV giao phiếu học tập số 4	– HS hoàn thành phiếu học tập số 4.
– GV mời HS trình bày kết quả phiếu học tập số 4.	– HS trình bày kết quả phiếu học tập số 4.
– GV mời các nhóm khác góp ý, bổ sung.	– HS góp ý, bổ sung.
– GV nhận xét, tổng kết hoạt động.	
TỔNG KẾT BÀI HỌC	
– GV nhắc HS chưa hoàn thiện sản phẩm và phiếu học tập hoàn thiện nốt.	
– GV đề nghị HS sử dụng dụng cụ học số thập phân trong khi học toán.	
– GV khen ngợi nhóm HS tốt tham gia hoạt động, động viên các nhóm làm chưa tốt để lần sau cố gắng.	
– GV nhận xét và tổng kết buổi học.	